

Ellinger: Jeg skal begynde med at tilsige Højres Beredvillighed til at medvirke til at tilvejebringe Foranstaltninger, der kan lette det Tryk, som Omstændighederne har lagt paa visse Dele af Befolkningen, der ikke er i Stand til selv at bære dette Tryk. At komme de daarligst stillede i Samfundet til Hjælp har ikke mindst i disse Tider vor varmeste Sympati. Men jeg kan ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) udtalte, at store Dele af dette Lovforslag maa undergaa væsentlige Forandringer, hvis det skal naa dette Maal. Gennem dette Lovforslag opfordres Lovgivningsmagten i Virkeligheden til at opgive al Lovgivning. Det er, forekommer det mig, egentlig en stor Falliterklæring fra den højtærede Ministers Side. Det er, som hørte man Ministeren sige, at nu har han slidt og aset med disse Sager — og jeg skal indrømme den højtærede Minister, at han ærlig og redelig med de bedste Hensigter har slidt og aset med disse Sager i lang Tid —, men nu kan han ikke naa videre, nu maa Kommunerne tage fat, og saa siger han til Kommunerne: Her har I nogle Penge, 4 Kr. pr. Indvaaner, saa kan I for Resten skalte og valte, som I har Lyst, for at skaffe det, I efter eders Mening mangler for at gennemføre de Foranstaltninger, som I selv er Herre over skal gennemføres. Dette indholdsrige Lovforslag udmærker sig i Virkeligheden ved sin Mangel paa Indhold. Jeg tror, man skal lede længe efter et Lovforslag saa uigennemtænkt og saa vildt, som dette Lovforslag i Virkeligheden er. I første Række er hele denne Sag en Statsopgave, men det synes, som om den højtærede Minister fortolker dette Ord, som om det betød, at Staten skulde opgive det hele. Ministeriet er usægtelig i de sidste 5 Fjerdingaar blevet noget forvænt derved, at Rigsdagen med en Harefod er gaaet over en Mængde Lovforslag, som man har vedtaget, ofte efter en Behandling, som maaske har været uforvarselig kort. Men at Rigsdagen i den Grad skulde unddrage sig sin pligtmæssige Op-gave, at den vedtager et saa løst Lovforslag som dette, kan jeg ikke godt tænke mig.

Gennem Lovforslaget opfordres Folk til at stille Krav og atter Krav, men der er Grænser for, hvad Kommunerne kan yde, og hvad der kan tages af Skatteyderne. Det første Spørgsmaal, der ganske naturligt stilles, naar et saadant Lovforslag kommer frem, er: Er der almindelig Nød til Stede? Og Svaret derpaa

maa da være: Nej, der er ingen almindelig Nød til Stede. For nu at holde mig til Københavns Kommune, skønt jeg ikke selv tilhører den, men fordi der her har været saa simple runde Tal at regne med, er det ogsaa klart, at en Understøttelse paa 8 Kr. pr. Indbygger fra Stat og Kommune til $\frac{1}{2}$ Million Beboere, altsaa i alt 4 Mill. Kr., ikke vilde betyde noget som helst til at afbøde en almindelig Nød. Man maa huske paa, hvilke Tal det i Virkeligheden drejer sig om. Man kan blot tænke paa, at hvis Københavns Kommune vilde give sine Funktionærer — og det er dog kun en lille Brøkdel af Københavns Befolkning — 10 pCt. i Løntillæg, vilde det dreje sig om mellem 2 og $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Men er der end ingen almindelig Nød, er der dog megen lokal Nød, og denne er af en saadan Natur og af et saadant Omfang, at det er naturligt, at man gaar til ekstraordinære Foranstaltninger, og det er vel ogsaa det, som Lovforslaget i og for sig tilsigter. Dets Tendens kan jeg for saa vidt give min Tilslutning. I Fjor, da Krigen begyndte, frygtede man en saadan almindelig Nød, og der blev af Stat og Kommune truffet en Række Foranstaltninger for i videst mulig Grad at afbøde den. Til Bekæmpelse af Dyrtiden, som var den ene Ting, man ventede, blev der i Tidens Løb fra Rigsdagens Side givet Regeringen en Række Beføjelser. Det andet, man frygtede, var en stor Arbejdsløshed, hvilket bevirkede, at Stat og Kommune forenede sig om i videste Grad at udføre Arbejder. Der blev fra Statens Side rettet Opfordring til Kommunerne om at sætte saadanne Arbejder i Gang, ligesom ogsaa Statens Støtte blev tilsikret Kommunerne til saadanne Foranstaltninger. Det gik imidlertid med Hensyn til Beskæftigelsen til Befolkningen ganske anderledes, end man havde tænkt sig og befrygtet. Der kom en Masse Virksomheder her i Landet paa mange forskellige Omraader. Af en Beretning, som Københavns Kommunalbestyrelse nylig har udgivet, ser man, at Vanskeligheden ved at faa Arbejdere har medvirket til, at nogle kommunale Arbejder er blevet langsommere udført end forudsat, og andre har man maattet ud-sætte eller helt lade ligge. Vanskeligheden ved at faa Kørsel er en anden Faktor, der har spillet en Rolle, og den skyldes formodentlig ganske naturligt, at Varetransporterne her i Byen i ualmindelig Grad har lagt Beslag paa Heste, Vogne og Kuske. Den Erfaring, som Københavns Kommune her har gjort, har ogsaa mange